

Ο περί της Σύμβασης για Δικαιοδοσία, Εφαρμοστέο Δίκαιο, Αναγνώριση, Επιβολή και Συνεργασία σε σχέση με Γονική Ευθύνη και Μέτρα για την Προστασία Παιδιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2004 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 24(III) του 2004

**ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΚΥΡΩΝΕΙ ΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ, ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ
ΔΙΚΑΙΟ, ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ, ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΓΟΝΙΚΗ
ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΙΔΙΩΝ**

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

- Συνοπτικός τίτλος. 1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης για Δικαιοδοσία, Εφαρμοστέο Δίκαιο, Αναγνώριση, Επιβολή και Συνεργασία σε σχέση με Γονική Ευθύνη και Μέτρα για την Προστασία Παιδιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2004.
- Ερμηνεία. 2. Στον παρόντα Νόμο εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετικά έννοια- «Σύμβαση» σημαίνει τη Σύμβαση για Δικαιοδοσία, Εφαρμοστέο Δίκαιο, Αναγνώριση, Επιβολή και Συνεργασία σε Σχέση με Γονική Ευθύνη και Μέτρα για την Προστασία Παιδιών, που έγινε στη Χάγη στις 19 Οκτωβρίου 1996.
- Κύρωση της Σύμβασης. 3.-
(1) Με τον παρόντα Νόμο, κυρώνεται η Σύμβαση, η υπογραφή της οποίας εγκρίθηκε με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 58.276 και ημερομηνία 23 Ιουλίου 2003, και της οποίας το κείμενο στο αγγλικό πρωτότυπο εκτίθεται στο Μέρος I του Πίνακα και σε Ελληνική μετάφραση στο Μέρος II αυτού.
- Πίνακας Μέρος I, Πίνακας Μέρος II.
- (2) Σε περίπτωση οποιασδήποτε διαφοράς μεταξύ του κειμένου στο Μέρος I και εκείνου στο Μέρος II του Πίνακα, θα υπερισχύσει το κείμενο του εκτίθεται στο Μέρος I του Πίνακα.
- Αρμόδια Αρχή. 4. Για σκοπούς εφαρμογής του άρθρου 1 της Σύμβασης, ως Αρμόδια Κεντρική Αρχή ορίζεται ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

ΠΙΝΑΚΑΣ
(άρθρο 3)
ΜΕΡΟΣ Ι

**CONVENTION ON JURISDICTION, APPLICABLE LAW, RECOGNITION,
ENFORCEMENT AND COOPERATION IN RESPECT OF PARENTAL RESPONSIBILITY
AND MEASURES FOR THE
PROTECTION OF CHILDREN**

(Concluded 19 October 1996)

The States signatory to the present Convention,

Considering the need to improve the protection of children in international situations,

Wishing to avoid conflicts between their legal systems in respect of jurisdiction, applicable law, recognition and enforcement of measures for the protection of children,

Recalling the importance of international cooperation for the protection of children,

Confirming that the best interests of the child are to be a primary consideration,

Noting that the Convention of 5 October 1961 concerning the powers of authorities and the law applicable in respect of the protection of minors is in need of revision,

Desiring to establish common provisions to this effect, taking into account the United Nations Convention on the Rights of the Child of 20 November 1989,

Have agreed on the following provisions:

CHAPTER I

Article 2

SCOPE OF THE CONVENTION

The Convention applies to children from the moment of their birth until they reach the age of 18 years.

Article 1

Article 3

1. The objects of the present Convention are:

- (a) to determine the State whose authorities have jurisdiction to take measures directed to the protection of the person or property of the child;
- (b) to determine which law is to be applied by such authorities in exercising their jurisdiction;
- (c) to determine the law applicable to parental responsibility;
- (d) to provide for the recognition and enforcement of such measures of protection in all Contracting States;
- (e) to establish such cooperation between the authorities of the Contracting States as may be necessary in order to achieve the purposes of this Convention.

2. For the purposes of this Convention, the term 'parental responsibility' includes parental authority, or any analogous relationship of authority determining the rights, powers and responsibilities of parents, guardians or other legal representatives in relation to the person or the property of the child.

The measures referred to in Article 1 may deal in particular with:

- (a) the attribution, exercise, termination or restriction of parental responsibility, as well as its delegation;
- (b) rights of custody, including rights relating to the care of the person of the child and, in particular, the right to determine the child's place of residence, as well as rights of access including the right to take a child for a limited period of time to a place other than the child's habitual residence;
- (c) guardianship, curatorship and analogous institutions;
- (d) the designation and functions of any person or body having charge of the child's person or property, representing or assisting the child;
- (e) the placement of the child in a foster family or in institutional care, or the provision of care by 'kafala' or an analogous institution;

- (f) the supervision by a public authority of the care of a child by any person having charge of the child;
- (g) the administration, conservation or disposal of the child's property.

Article 4

The Convention does not apply to:

- (a) the establishment or contesting of a parent-child relationship;
- (b) decisions on adoption, measures preparatory to adoption, or the annulment or revocation of adoption;
- (c) the name and forenames of the child;
- (d) emancipation;
- (e) maintenance obligations;
- (f) trusts or succession;
- (g) social security;
- (h) public measures of a general nature in matters of education or health;
- (i) measures taken as a result of penal offences committed by children;
- (j) decisions on the right of asylum and on immigration.

CHAPTER II

JURISDICTION

Article 5

1. The judicial or administrative authorities of the Contracting State of the habitual residence of the child have jurisdiction to take measures directed to the protection of the child's person or property.
2. Subject to Article 7, in case of a change of the child's habitual residence to another Contracting State, the authorities of the State of the new habitual residence have jurisdiction.

Article 6

1. For refugee children and children who, due to disturbances occurring in their country, are internationally displaced, the authorities of the Contracting State on the territory of which these children are present as a result of their displacement have the jurisdiction provided for in Article 5(1).
2. The provisions of the preceding paragraph also apply to children whose habitual residence cannot be established.

Article 7

1. In case of wrongful removal or retention of the child, the authorities of the Contracting State in which the child was habitually resident immediately before the removal or retention keep their jurisdiction until the child has acquired a habitual residence in another State, and
 - (a) each person, institution or other body having rights of custody has acquiesced in the removal or retention; or
 - (b) the child has resided in that other State for a period of at least one year after the person, institution or other body having rights of custody has or should have had knowledge of the whereabouts of the child, no request for return lodged within that period is still pending, and the child is settled in his or her new environment.
2. The removal or the retention of a child is to be considered wrongful where:
 - (a) it is in breach of rights of custody attributed to a person, an institution or any other body, either jointly or alone, under the law of the State in which the child was habitually resident immediately before the removal or retention; and
 - (b) at the time of removal or retention those rights were actually exercised, either jointly or alone, or would have been so exercised but for the removal or retention.

The rights of custody mentioned in subparagraph a above, may arise in particular by operation of law or by reason of a judicial or administrative decision, or by reason of an agreement having legal effect under the law of that State.
3. So long as the authorities first mentioned in paragraph 1 keep their jurisdiction, the authorities of the Contracting State to which the child has been removed or in which he or she has been retained can take only such urgent measures under Article 11 as are necessary for the protection of the person or property of the child.

Article 8

1. By way of exception, the authority of a Contracting State having jurisdiction under Article 5 or Article 6, if it considers that the authority of another Contracting State would be better placed in the particular case to assess the best interests of the child, may either:

- request that other authority, directly or with the assistance of the Central Authority of its State, to assume jurisdiction to take such measures of protection as it considers to be necessary, or
 - suspend consideration of the case and invite the parties to introduce such a request before the authority of that other State.
2. The Contracting States whose authorities may be addressed as provided in the preceding paragraph are:
- (a) a State of which the child is a national;
 - (b) a State in which property of the child is located;
 - (c) a State whose authorities are seized of an application for divorce or legal separation of the child's parents, or for annulment of their marriage;
 - (d) a State with which the child has a substantial connection.
3. The authorities concerned may proceed to an exchange of views.

4. The authority addressed as provided in paragraph 1 may assume jurisdiction, in place of the authority having jurisdiction under Article 5 or Article 6, if it considers that this is in the child's best interests.

Ankla 9

1. If the authorities of a Contracting State referred to in Article 8(2), consider that they are better placed in the particular case to assess the child's best interests, they may either:

- request the competent authority of the Contracting State of the habitual residence of the child, directly or with the assistance of the Central Authority of that State, that they be authorised to exercise jurisdiction to take the measures of protection which they consider to be necessary, or
 - invite the parties to introduce such a request before the authority of the Contracting State of the habitual residence of the child.
2. The authorities concerned may proceed to an exchange of views.

3. The authority initiating the request may exercise jurisdiction in place of the authority of the Contracting State of the habitual residence of the child only if the latter authority has accepted the request.

Article 10

1. Without prejudice to Articles 5 to 9, the authorities of a Contracting State exercising jurisdiction to decide upon an application for divorce or legal separation of the parents of a child habitually resident in another Contracting State, or for annulment of their marriage, may, if the law of their State so provides, take measures directed to the protection of the person or property of such child if:

- (a) at the time of commencement of the proceedings, one of his or her parents habitually resides in that State and one of them has parental responsibility in relation to the child, and
 - (b) the jurisdiction of these authorities to take such measures has been accepted by the parents, as well as by any other person who has parental responsibility in relation to the child, and is in the best interests of the child.
2. The jurisdiction provided for by paragraph 1 to take measures for the protection of the child ceases as soon as the decision allowing or refusing the application for divorce, legal separation or annulment of the marriage has become final, or the proceedings have come to an end for another reason.

Article 11

1. In all cases of urgency, the authorities of any Contracting State, in whose territory the child or property belonging to the child is present, have jurisdiction to take any necessary measures of protection.

2. The measures taken under the preceding paragraph with regard to a child habitually resident in a Contracting State shall lapse as soon as the authorities which have jurisdiction under Articles 5 to 10 have taken the measures required by the situation.

3. The measures taken under paragraph 1 with regard to a child who is habitually resident in a non-Contracting State shall lapse in each Contracting State as soon as measures required by the situation and taken by the authorities of another State are recognised in the Contracting State in question.

Article 12

1. Subject to Article 7, the authorities of a Contracting State, in whose territory the child or property belonging to the child is present, have jurisdiction to take measures of a provisional character for the protection of the person or property of the child which have a territorial effect limited to the State in question, in so far as such measures are not incompatible with measures already taken by authorities which have jurisdiction under Articles 5 to 10.

2. The measures taken under the preceding paragraph with regard to a child habitually resident in a Contracting State shall lapse as soon as the authorities which have jurisdiction under Articles 5 to 10 have taken a decision in respect of the measures of protection which may be required by the situation.

3. The measures taken under paragraph 1 with regard to a child who is habitually resident in a non-Contracting State shall lapse in the Contracting State where the measures were taken as soon as measures required by the situation and taken by the authorities of another State are recognised in the Contracting State in question.

Article 13

1. The authorities of a Contracting State which have jurisdiction under Articles 5 to 10 to take measures for the protection of the person or property of the child must abstain from exercising this jurisdiction if, at the time of the commencement of the proceedings, corresponding measures have been requested from the authorities of another Contracting State having jurisdiction under Articles 5 to 10 at the time of the request and are still under consideration.

2. The provisions of the preceding paragraph shall not apply if the authorities before whom the request for measures was initially introduced have declined jurisdiction.

Article 14

The measures taken in application of Articles 5 to 10 remain in force according to their terms, even if a change of circumstances has eliminated the basis upon which jurisdiction was founded, so long as the authorities which have jurisdiction under the Convention have not modified, replaced or terminated such measures.

CHAPTER III**APPLICABLE****LAW***Article 15*

1. In exercising their jurisdiction under the provisions of Chapter II, the authorities of the Contracting States shall apply their own law.

2. However, in so far as the protection of the person or the property of the child requires, they may exceptionally apply or take into consideration the law of another State with which the situation has a substantial connection.

3. If the child's habitual residence changes to another Contracting State, the law of that other State governs, from the time of the change, the conditions of application of the measures taken in the State of the former habitual residence.

Article 16

1. The attribution or extinction of parental responsibility by operation of law, without the intervention of a judicial or administrative authority, is governed by the law of the State of the habitual residence of the child.

2. The attribution or extinction of parental responsibility by an agreement or a unilateral act, without intervention of a judicial or administrative authority, is governed by the law of the State of the child's habitual residence at the time when the agreement or unilateral act takes effect.

3. Parental responsibility which exists under the law of the State of the child's habitual residence subsists after a change of that habitual residence to another State.

4. If the child's habitual residence changes, the attribution of parental responsibility by operation of law to a person who does not already have such responsibility is governed by the law of the State of the new habitual residence.

Article 17

The exercise of parental responsibility is governed by the law of the State of the child's habitual residence. If the child's habitual residence changes, it is governed by the law of the State of the new habitual residence.

Article 18

The parental responsibility referred to in Article 16 may be terminated, or the conditions of its exercise modified, by measures taken under this Convention.

Article 19

1. The validity of a transaction entered into between a third party and another person who would be entitled to act as the child's legal representative under the law of the State where the transaction was concluded cannot be contested, and the third party cannot be held liable, on the sole ground that the other person was not entitled to act as the child's legal representative under the law designated by the provisions of this Chapter, unless the third party knew or should have known that the parental responsibility was governed by the latter law.

2. The preceding paragraph applies only if the transaction was entered into between persons present on the territory of the same State.

Article 20

The provisions of this Chapter apply even if the law designated by them is the law of a non-Contracting State.

Article 21

1. In this Chapter the term law' means the law in force in a State other than its choice of law rules.

2. However, if the law applicable according to Article 16 is that of a non-Contracting State and if the choice of law rules of that State designate the law of another non-Contracting State which would apply its own law, the law of the latter State applies. If that other non-Contracting State would not apply its own law, the applicable law is that designated by Article 16.

Article 22

The application of the law designated by the provisions of this Chapter can be refused only if this application would be manifestly contrary to public policy, taking into account the best interests of the child.

CHAPTER IV**RECOGNITION AND ENFORCEMENT***Article 23*

1. The measures taken by the authorities of a Contracting State shall be recognised by operation of law in all other Contracting States.

2. Recognition may however be refused:

(a) if the measure was taken by an authority whose jurisdiction was not based on one of the grounds provided for in Chapter II;

- (b) if the measure was taken, except in a case of urgency, in the context of a judicial or administrative proceeding, without the child having been provided the opportunity to be heard, in violation of fundamental principles of procedure of the requested State;
- (c) on the request of any person claiming that the measure infringes his or her parental responsibility, if such measure was taken, except in a case of urgency, without such person having been given an opportunity to be heard;
- (d) if such recognition is manifestly contrary to public policy of the requested State, taking into account the best interests of the child;
- (e) if the measure is incompatible with a later measure taken in the non-Contracting State of the habitual residence of the child, where this later measure fulfils the requirements for recognition in the requested State;
- (f) if the procedure provided in Article 33 has not been complied with.

Article 24

Without prejudice to Article 23(1), any interested person may request from the competent authorities of a Contracting State that they decide on the recognition or non-recognition of a measure taken in another Contracting State. The procedure is governed by the law of the requested State.

Article 25

The authority of the requested State is bound by the findings of fact on which the authority of the State where the measure was taken based its jurisdiction.

Article 26

1. If measures taken in one Contracting State and enforceable there require enforcement in another Contracting State, they shall, upon request by an interested party, be declared enforceable or registered for the purpose of enforcement in that other State according to the procedure provided in the law of the latter State.

2. Each Contracting State shall apply to the declaration of enforceability or registration a simple and rapid procedure.

3. The declaration of enforceability or registration may be refused only for one of the reasons set out in Article 23(2).

Article 27

Without prejudice to such review as is necessary in the application of the preceding Articles, there shall be no review of the merits of the measure taken.

Article 28

Measures taken in one Contracting State and declared enforceable, or registered for the purpose of enforcement, in another Contracting State shall be enforced in the latter State as if they had been taken by the authorities of that State. Enforcement takes place in accordance with the law of the requested State to the extent provided by such law, taking into consideration the best interests of the child.

CHAPTER V

COOPERATION

N

Article 29

1. A Contracting State shall designate a Central Authority to discharge the duties which are imposed by the Convention on such authorities.

2. Federal States, States with more than one system of law or States having autonomous territorial units shall be free to appoint more than one Central Authority and to specify the territorial or personal extent of their functions. Where a State has appointed more than one Central Authority, it shall designate the Central Authority to which any communication may be addressed for transmission to the appropriate Central Authority within that State.

Article 30

1. Central Authorities shall cooperate with each other and promote cooperation amongst the competent authorities in their States to achieve the purposes of the Convention.

2. They shall, in connection with the application of the Convention, take appropriate steps to provide information as to the laws of, and services available in, their States relating to the protection of children.

Article 31

The Central Authority of a Contracting State, either directly or through public authorities or other bodies, shall take all appropriate steps to:

- (a) facilitate the communications and offer the assistance provided for in Articles 8 and 9 and in this Chapter;
- (b) facilitate, by mediation, conciliation or similar means, agreed solutions for the protection of the person or property of the child in situations to which the Convention applies;
- (c) provide, on the request of a competent authority of another Contracting State, assistance in discovering the whereabouts of a child where it appears that the child may be present and in need of protection within the territory of the requested State.

Article 32

On a request made with supporting reasons by the Central Authority or other competent authority of any Contracting State with which the child has a substantial connection, the Central Authority of the Contracting State in which the child is habitually resident and present may, directly or through public authorities or other bodies:

- (a) provide a report on the situation of the child;
- (b) request the competent authority of its State to consider the need to take measures for the protection of the person or property of the child.

Article 33

1. If an authority having jurisdiction under Articles 5 to 10 contemplates the placement of the child in a foster family or institutional care, or the provision of care by 'kafala' or an analogous institution, and if such placement or such provision of care is to take place in another Contracting State, it shall first consult with the Central Authority or other competent authority of the latter State. To that effect it shall transmit a report on the child together with the reasons for the proposed placement or provision of care.

2. The decision on the placement or provision of care may be made in the requesting State only if the Central Authority or other competent authority of the requested State has consented to the placement or provision of care, taking into account the child's best interests.

Article 34

1. Where a measure of protection is contemplated, the competent authorities under the Convention, if the situation of the child so requires, may request any authority of another Contracting State which has information relevant to the protection of the child to communicate such information.

2. A Contracting State may declare that requests under paragraph 1 shall be communicated to its authorities only through its Central Authority.

Article 35

1. The competent authorities of a Contracting State may request the authorities of another Contracting State to assist in the implementation of measures of protection taken under this Convention, especially in securing the effective exercise of rights of access as well as of the right to maintain direct contacts on a regular basis.
2. The authorities of a Contracting State in which the child does not habitually reside may, on the request of a parent residing in that State who is seeking to obtain or to maintain access to the child, gather information or evidence and may make a finding on the suitability of that parent to exercise access and on the conditions under which access is to be exercised. An authority exercising jurisdiction under Articles 5 to 10 to determine an application concerning access to the child, shall admit and consider such information, evidence and finding before reaching its decision.

3. An authority having jurisdiction under Articles 5 to 10 to decide on access may adjourn a proceeding pending the outcome of a request made under paragraph 2, in particular, when it is considering an application to restrict or terminate access rights granted in the State of the child's former habitual residence.

4. Nothing in this Article shall prevent an authority having jurisdiction under Articles 5 to 10 from taking provisional measures pending the outcome of the request made under paragraph 2.

Article 36

In any case where the child is exposed to a serious danger, the competent authorities of the Contracting State where measures for the protection of the child have been taken or are under consideration, if they are informed that the child's residence has changed to, or that the child is present in another State, shall inform the authorities of that other State about the danger involved and the measures taken or under consideration.

Article 37

An authority shall not request or transmit any information under this Chapter if to do so would, in its opinion, be likely to place the child's person or property in danger, or constitute a serious threat to the liberty or life of a member of the child's family.

Article 38

1. Without prejudice to the possibility of imposing reasonable charges for the provision of services, Central Authorities and other public authorities of Contracting States shall bear their own costs in applying the provisions of this Chapter.

2. Any Contracting State may enter into agreements with one or more other Contracting States concerning the allocation of charges.

Article 39

Any Contracting State may enter into agreements with one or more other Contracting States with a view to improving the application of this Chapter in their mutual relations. The States which have concluded such an agreement shall transmit a copy to the depositary of the Convention.

CHAPTER VI**GENERAL PROVISIONS****Article 40**

1. The authorities of the Contracting State of the child's habitual residence, or of the Contracting State where a measure of protection has been taken, may deliver to the person having parental responsibility or to the person entrusted with protection of the child's person or property, at his or her request, a certificate indicating the capacity in which that person is entitled to act and the powers conferred upon him or her.
2. The capacity and powers indicated in the certificate are presumed to be vested in that person, in the absence of proof to the contrary.
3. Each Contracting State shall designate the authorities competent to draw up the certificate.

Article 41

Personal data gathered or transmitted under the Convention shall be used only for the purposes for which they were gathered or transmitted.

Article 42

The authorities to whom information is transmitted shall ensure its confidentiality, in accordance with the law of their State.

Article 43

All documents forwarded or delivered under this Convention shall be exempt from legalisation or any analogous formality.

Article 44

Each Contracting State may designate the authorities to which requests under Articles 8, 9 and 33 are to be addressed.

Article 45

1. The designations referred to in Articles 29 and 44 shall be communicated to the Permanent Bureau of The Hague Conference on Private International Law.
2. The declaration referred to in Article 34(2), shall be made to the depositary of the Convention.

Article 46

A Contracting State in which different systems of law or sets of rules of law apply to the protection of the child and his or her property shall not be bound to apply the rules of the Convention to conflicts solely between such different systems or sets of rules of law.

Article 47

In relation to a State in which two or more systems of law or sets of rules of law with regard to any matter dealt with in this Convention apply in different territorial units:

1. any reference to habitual residence in that State shall be construed as referring to habitual residence in a territorial unit;

2. any reference to the presence of the child in that State shall be construed as referring to presence in a territorial unit;
3. any reference to the location of property of the child in that State shall be construed as referring to location of property of the child in a territorial unit;
4. any reference to the State of which the child is a national shall be construed as referring to the territorial unit designated by the law of that State or, in the absence of relevant rules, to the territorial unit with which the child has the closest connection;
5. any reference to the State whose authorities are seized of an application for divorce or legal separation of the child's parents, or for annulment of their marriage, shall be construed as referring to the territorial unit whose authorities are seized of such application;
6. any reference to the State with which the child has a substantial connection shall be construed as referring to the territorial unit with which the child has such a connection;
7. any reference to the State to which the child has been removed or in which he or she has been retained shall be construed as referring to the relevant territorial unit to which the child has been removed or in which he or she has been retained;
8. any reference to bodies or authorities of that State, other than Central Authorities, shall be construed as referring to those authorised to act in the relevant territorial unit;
9. any reference to the law or procedure or authority of the State in which a measure has been taken shall be construed as referring to the law or procedure or authority of the territorial unit in which such measure was taken;
10. any reference to the law or procedure or authority of the requested State shall be construed as referring to the law or procedure or authority of the territorial unit in which recognition or enforcement is sought.

Article 48

For the purpose of identifying the applicable law under Chapter III, in relation to a State which comprises two or more territorial units each of which has its own system of law or set of rules of law in respect of matters covered by this Convention, the following rules apply:

- (a) if there are rules in force in such a State identifying which territorial unit's law is applicable, the law of that unit applies;
- (b) in the absence of such rules, the law of the relevant territorial unit as defined in Article 47 applies.

Article 49

For the purpose of identifying the applicable law under Chapter 111, in relation to a State which has two or more systems of law or sets of rules of law applicable to different categories of persons in respect of matters covered by this Convention, the following rules apply:

- (a) if there are rules in force in such a State identifying which among such laws applies, that law applies;
- (b) in the absence of such rules, the law of the system or the set of rules of law with which the child has the closest connection applies.

Article 50

This Convention shall not affect the application of the Convention of 25 October 1980 on the Civil Aspects of International Child Abduction, as between Parties to both Conventions. Nothing, however, precludes provisions of this Convention from being invoked for the purposes of obtaining the return of a child who has been wrongfully removed or retained or of organising access rights.

Article 51

In relations between the Contracting States, this Convention replaces the Convention of 5 October 1961 concerning the powers of authorities and the law applicable in respect of the protection of minors, and the Convention governing the guardianship of minors, signed at The Hague 12 June 1902, without prejudice to the recognition of measures taken under the Convention of 5 October 1961 mentioned above.

Article 52

1. This Convention does not affect any international instrument to which Contracting States are Parties and which contains provisions on matters governed by the Convention, unless a contrary declaration is made by the States, Parties to such instrument.
2. This Convention does not affect the possibility for one or more Contracting States to conclude agreements which contain, in respect of children habitually resident in any of the States, Parties to such agreements, provisions on matters governed by this Convention.

3. Agreements to be concluded by one or more Contracting States on matters within the scope of this Convention do not affect, in the relationship of such States with other Contracting States, the application of the provisions of this Convention.

4. The preceding paragraphs also apply to uniform laws based on special ties of a regional or other nature between the States concerned.

Article 53

1. The Convention shall apply to measures only if they are taken in a State after the Convention has entered into force for that State.

2. The Convention shall apply to the recognition and enforcement of measures taken after its entry into force as between the State where the measures have been taken and the requested State.

Article 54

1. Any communication sent to the Central Authority or to another authority of a Contracting State shall be in the original language, and shall be accompanied by a translation into the official language or one of the official languages of the other State or, where that is not feasible, a translation into French or English.

2. However, a Contracting State may, by making a reservation in accordance with Article 60, object to the use of either French or English, but not both.

Article 55

1. A Contracting State may, in accordance with Article 60:
 - (a) reserve the jurisdiction of its authorities to take measures directed to the protection of property of a child situated on its territory;
 - (b) reserve the right not to recognise any parental responsibility or measure in so far as it is incompatible with any measure taken by its authorities in relation to that property.
2. The reservation may be restricted to certain categories of property.

Article 56

The Secretary General of The Hague Conference on Private International Law shall at regular intervals convoke a Special Commission in order to review the practical operation of the Convention.

CHAPTER

VII FINAL

CLAUSES

Article 57

1. The Convention shall be open for signature by the States which were Members of The Hague Conference on Private International Law at the time of its eighteenth session.
2. It shall be ratified, accepted or approved and the instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Ministry of Foreign Affairs of the Kingdom of the Netherlands, depositary of the Convention.

Article 58

1. Any other State may accede to the Convention after it has entered into force in accordance with Article 61, paragraph 1.
2. The instrument of accession shall be deposited with the depositary.
3. Such accession shall have effect only as regards the relations between the acceding State and those Contracting States which have not raised an objection to its accession in the six months after the receipt of the notification referred to in Article 63(b). Such an objection may also be raised by States at the time when they ratify, accept or approve the Convention after an accession. Any such objection shall be notified to the depositary.

Article 59

1. If a State has two or more territorial units in which different systems of law are applicable in relation to matters dealt with in this Convention, it may at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession declare that the Convention shall extend to all its territorial units or only to one or more of them and may modify this declaration by submitting another declaration at any time.

2. Any such declaration shall be notified to the depositary and shall state expressly the territorial units to which the Convention applies.

3. If a State makes no declaration under this Article, the Convention is to extend to all territorial units of that State.

Article 60

1. Any State may, not later than the time of ratification, acceptance, approval or accession, or at the time of making a declaration in terms of Article 59, make one or both of the reservations provided for in Article 54(2), and Article 55. No other reservation shall be permitted.

2. Any State may at any time withdraw a reservation it has made. The withdrawal shall be notified to the depositary.

3. The reservation shall cease to have effect on the first day of the third calendar month after the notification referred to in the preceding paragraph.

Article 61

1. The Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of three months after the deposit of the third instrument of ratification, acceptance or approval referred to in Article 57.
2. Thereafter the Convention shall enter into force:
 - (a) for each State ratifying, accepting or approving it subsequently, on the first day of the month following the expiration of three months after the deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
 - (b) for each State acceding, on the first day of the month following the expiration of three months after the expiration of the period of six months provided in Article 58(3);
 - (c) for a territorial unit to which the Convention has been extended in conformity with Article 59, on the first day of the month following the expiration of three months after the notification referred to in that Article.

Article 62

1. A State Party to the Convention may denounce it by a notification in writing addressed to the depositary. The denunciation may be limited to certain territorial units to which the Convention applies.

2. The denunciation takes effect on the first day of the month following the expiration of 12 months after the notification is received by the depositary. Where a longer period for the denunciation to take effect is specified in the notification, the denunciation takes effect upon the expiration of such longer period.

Article 63

The depositary shall notify the States Members of The Hague Conference on Private International Law and the States which have acceded in accordance with Article 58 of the following:

- (a) the signatures, ratifications, acceptances and approvals referred to in Article 57;
- (b) the accessions and objections raised to accessions referred to in Article 58;

- (c) the date on which the Convention enters into force in accordance with Article 61;
- (d) the declarations referred to in Article 34(2), and Article 59;
- (e) the agreements referred to in Article 39;
- (f) the reservations referred to in Article 54(2), and Article 55 and the withdrawals referred to in Article 60(2);
- (g) the denunciations referred to in Article 62.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at The Hague, on the 19th day of October 1996, in the English and French languages, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Government of the Kingdom of the Netherlands, and of which a certified copy shall be sent, through diplomatic channels, to each of the States Members of The Hague Conference on Private International Law at the date of its eighteenth session.

ΜΕΡΟΣ II

**ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ, ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ,
ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ, ΕΠΙΒΟΛΗ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΣΧΕΣΗ
ΜΕ ΓΟΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΠΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΙΔΙΩΝ**

Τα Κράτη που υπογράφουν την παρούσα Σύμβαση,

Θεωρώντας την ανάγκη για βελτίωση της προστασίας παιδιών σε διεθνείς καταστάσεις,

Επιθυμώντας την αποφυγή συγκρούσεων μεταξύ των νομικών συστημάτων τους σε σχέση με δικαιοδοσία, εφαρμοστέο δίκαιο, αναγνώριση και επιβολή μέτρων για την προστασία παιδιών,

Έχοντας κατά νου τη σημασία διεθνούς συνεργασίας για την προστασία παιδιών,

Επιβεβαιώνοντας ότι το καλύτερο συμφέρον του παιδιού πρέπει να είναι πρωταρχικής σημασίας,

Σημειώνοντας ότι η Σύμβαση της 5ης Οκτωβρίου 1961 που αφορά τις εξουσίες των αρχών και το εφαρμοστέο δίκαιο σε σχέση με την προστασία των ανηλίκων χρειάζονται αναθεώρηση,

Για το σκοπό αυτό, επιθυμώντας να εγκαθιδρύσουν κοινές διατάξεις λαμβάνοντας υπόψη την Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του παιδιού της 20ης Νοεμβρίου 1989,

Συμφωνούν ως ακολούθως-

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I - ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

Άρθρο 1

1. Οι σκοποί της παρούσας Σύμβασης είναι-

- α. να προσδιορίζουν το Κράτος του οποίου οι αρχές έχουν δικαιοδοσία να λαμβάνουν μέτρα που απευθύνονται για την προστασία του προσώπου του παιδιού ή της περιουσίας του,
- β. να προσδιορίζουν ποιο δίκαιο πρέπει να εφαρμόζεται από τέτοιες αρχές κατά την άσκηση της δικαιοδοσίας τους,
- γ. να προσδιορίζουν το εφαρμοστέο δίκαιο στην γονική ευθύνη,

δ. να προβλέπουν για την αναγνώριση και επιβολή τέτοιων μέτρων προστασίας, σε όλα τα συμβαλλόμενα Κράτη.

ε. να εγκαθιδρύουν τέτοια συνεργασία μεταξύ των αρχών των Συμβαλλομένων

Κρατών ως δύναται να είναι αναγκαία για να επιτευχθούν οι σκοποί της Σύμβασης αυτής.

2. Για τους σκοπούς της Σύμβασης αυτής, ο όρος "γονική ευθύνη" περιλαμβάνει γονική εξουσιοδότηση ή οποιαδήποτε ανάλογη σχέση εξουσιοδότησης που προσδιορίζει τα δικαιώματα, εξουσίες και ευθύνες γονέων, κηδεμόνων ή άλλων νόμιμων αντιπροσώπων σε σχέση με το πρόσωπο του παιδιού ή την περιουσία του.

Άρθρο 2

Η Σύμβαση εφαρμόζεται σε παιδιά από τη στιγμή της γέννησης τους μέχρι να φθάσουν την ηλικία των 18 χρόνων.

Άρθρο 3

Τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 1 δύνανται συγκεκριμένα να αφορούν -

α. την απόδοση, άσκηση, παύση ή περιορισμό γονικής ευθύνης, όπως επίσης την αντιπροσώπευση της,

β. δικαιώματα κηδεμονίας, περιλαμβανομένων δικαιωμάτων που αφορούν τη φροντίδα του προσώπου του παιδιού και συγκεκριμένα, το δικαίωμα προσδιορισμού του τόπου διαμονής του παιδιού, όπως επίσης δικαιωμάτων πρόσβασης περιλαμβανομένου του δικαιώματος μεταφοράς παιδιού για περιορισμένη χρονική περίοδο σε τόπο άλλο εκτός της συνήθους διαμονής του παιδιού,

γ. κηδεμονία, διαχείριση και ανάλογους θεσμούς,

δ. το διορισμό και τις αρμοδιότητες οποιουδήποτε προσώπου ή σώματος που έχει ευθύνη για το πρόσωπο του παιδιού ή της περιουσίας του, εκπροσωπώντας ή βοηθώντας το παιδί,

ε. την τοποθέτηση του παιδιού σε ανάδοχη οικογένεια ή σε ιδρυματική φροντίδα ή την παροχή φροντίδας από Kafala ή ανάλογο θεσμό.

στ. την επίβλεψη από δημόσια αρχή της φροντίδας του παιδιού από οποιοδήποτε πρόσωπο που έχει την ευθύνη του παιδιού.

ζ. τη διαχείριση, συντήρηση ή τη διάθεση της περιουσίας του παιδιού.

Άρθρο 4

Η Σύμβαση δεν εφαρμόζεται για-

α. τη θεμελίωση ή την αμφισβήτηση της σχέσης γονέα- παιδιού,

- β. αποφάσεις υιοθεσίας, μέτρα προκαταρτικά της υιοθεσίας ή την ακύρωση ή την άρση της υιοθεσίας,
- γ. το όνομα και τα επώνυμα του παιδιού,
- δ. χειραφέτηση,
- ε. υποχρέωση διατροφής,
- στ. εμπιστεύματα ή διαδοχή,
- ζ. κοινωνική ασφάλιση,
- η. δημόσια μέτρα γενικής φύσεως σε θέματα παιδείας ή υγείας,
- θ. μέτρα που λαμβάνονται συνεπεία ποινικών αδικημάτων που διαπράπονται από παιδιά,
- ι. αποφάσεις για το δικαίωμα ασύλου και μετανάστευσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II - ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

Άρθρο 5

1. Οι δικαστικές ή διοικητικές αρχές του Συμβαλλόμενου Κράτους της συνήθους διαμονής του παιδιού έχουν δικαιοδοσία να λαμβάνουν μέτρα που απευθύνονται για την προστασία του προσώπου του παιδιού ή της περιουσίας του.
2. Τηρουμένου του Άρθρου 7, σε περίπτωση αλλαγής της συνήθους διαμονής του παιδιού σε άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, έχουν δικαιοδοσία οι αρχές του Κράτους της νέας συνήθους διαμονής.

Άρθρο 6

1. Για παιδιά πρόσφυγες και παιδιά τα οποία λόγω αναταραχών που προκαλούνται στη χώρα τους, είναι διεθνώς εκτοπισμένα, οι αρχές του Συμβαλλόμενου Κράτους στο έδαφος του οποίου βρίσκονται τα παιδιά ως αποτέλεσμα της εκτόπισης τους έχουν τη δικαιοδοσία που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του Άρθρου 5.
2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται επίσης, σε παιδιά των οποίων δεν διαπιστώνεται η συνήθης διαμονή τους.

Άρθρο 7

1. Σε περίπτωση παράνομης μετακίνησης ή παρακράτησης του παιδιού, οι αρχές του Συμβαλλόμενου Κράτους στο οποίο το παιδί ήταν συνήθως κάτοικος αμέσως πριν από την μετακίνηση ή παρακράτηση του παιδιού διατηρούν τη

δικαιοδοσία μέχρι το παιδί να έχει αποκτήσει συνήθη διαμονή σε άλλο Κράτος, και

α. κάθε πρόσωπο, ίδρυμα ή άλλο σώμα έχοντας δικαιώματα κηδεμονίας έχει συναινέσει στη μετακίνηση ή παρακράτηση, ή

β. το παιδί έχει διαμείνει στο άλλο αυτό Κράτος για περίοδο τουλάχιστο ενός έτους μετά που το πρόσωπο, ίδρυμα ή άλλο σώμα έχοντας δικαιώματα κηδεμονίας έπρεπε ή θα έπρεπε να είχε γνώση για την διαμονή του παιδιού, κανένα αίτημα για επιστροφή υποβληθέν εντός αυτής της περιόδου δεν εξακολουθεί να εκκρεμεί και το παιδί εγκαθίσταται στο δικό του ή δικό της νέο περιβάλλον.

2. Η μετακίνηση ή παρακράτηση του παιδιού πρέπει να θεωρείται παράνομη όταν -

α. υπάρχει παραβίαση δικαιωμάτων κηδεμονίας οφειλόμενη σε πρόσωπο, ίδρυμα, ή οποιοδήποτε άλλο σώμα, είτε από κοινού ή μόνα τους, βάσει του δικαίου του Κράτους στο οποίο το παιδί ήταν συνήθως κάτοικος αμέσως πριν από την μετακίνηση ή παρακράτηση του, και

β. κατά το χρόνο της μετακίνησης ή παρακράτησης του τα δικαιώματα αυτά πράγματι ασκούνταν, είτε από κοινού ή μόνα τους, ή θα ασκούνταν με τον τρόπο αυτό αλλά μόνο για τη μετακίνηση ή παρακράτηση.

Τα δικαιώματα κηδεμονίας που αναφέρονται στην υπό- παράγραφο α πιο πάνω δύνανται να προκύψουν συγκεκριμένα εκ νόμου ή εκ δικαστικής ή διοικητικής απόφασης, ή εκ συμφωνίας που έχει νομική ισχύ βάσει του δικαίου του Κράτους αυτού.

3. Για όσο διάστημα οι αρχές που αναφέρθηκαν πρώτα στην παράγραφο 1 διατηρούν τη δικαιοδοσία τους, οι αρχές του Συμβαλλόμενου Κράτους στο οποίο το παιδί έχει μετακινηθεί ή στο οποίο έχει παρακρατηθεί μπορούν να λάβουν μόνο τέτοια άμεσα μέτρα βάσει του Άρθρου 11 ως είναι αναγκαία για την προστασία του προσώπου ή της περιουσίας του παιδιού.

Άρθρο 8

1. Κατ' εξαίρεση, η αρχή του Συμβαλλόμενου Κράτους αν κρίνει έχοντας δικαιοδοσία βάσει του Άρθρου 5 ή 6 ότι η αρχή άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους θα ήταν σε καλύτερη θέση στην προκειμένη περίπτωση να εκτιμήσει το καλύτερο συμφέρον για το παιδί, δύναται είτε

- να ζητήσει όπως η άλλη αρχή, ευθέως ή με τη βοήθεια της Κεντρικής Αρχής του Κράτους της, αναλάβει δικαιοδοσία προς λήψη τέτοιων μέτρων προστασίας ως κρίνει ότι είναι αναγκαίο, ή

- να αναστείλει εξέταση της υπόθεσης και να προσκαλέσει τα μέρη για να παρουσιάσουν το εν λόγω αίτημα ενώπιον της αρχής του άλλου αυτού Κράτους.

2. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη των οποίων οι αρχές δύνανται να απευθύνονται όπως προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο είναι

- α. Κράτος στο οποίο το παιδί είναι πολίτης,
 - β. Κράτος στο οποίο βρίσκεται η περιουσία του παιδιού,
 - γ. Κράτος του οποίου οι αρχές είναι κάτοχοι αίτησης διαζυγίου ή νομικού χωρισμού των γονιών του παιδιού ή για ακύρωση του γάμου τους,
 - δ. Κράτος με το οποίο το παιδί έχει ουσιαστική σχέση.
3. Οι εν λόγω αρχές δύνανται να προβαίνουν σε ανταλλαγή απόψεων.
4. Η αρχή που απευθύνεται όπως προβλέπεται στην παράγραφο 1 δύναται να αναλάβει δικαιοδοσία, στη θέση της αρχής που έχει δικαιοδοσία βάσει του Άρθρου 5 ή 6, αν κρίνει ότι είναι προς το καλύτερο συμφέρον του παιδιού.

Άρθρο 9

1. Αν οι αρχές Συμβαλλόμενου Κράτους που αναφέρονται στο Άρθρο 8, παράγραφο 2, κρίνουν ότι είναι σε καλύτερη θέση στην προκειμένη περίπτωση για να εκτιμήσουν το καλύτερο συμφέρον του παιδιού, δύνανται είτε

- να ζητήσουν από την αρμόδια αρχή του Συμβαλλόμενου Κράτους της συνήθους διαμονής του παιδιού, ευθέως ή με τη βοήθεια της Κεντρικής Αρχής του Κράτους αυτού, να εξουσιοδοτούνται για να ασκούν δικαιοδοσία προς λήψη μέτρων προστασίας τα οποία κρίνουν ότι είναι αναγκαία, ή
- να προσκαλέσουν τα μέρη να υποβάλλουν τέτοιο αίτημα ενώπιον της αρχής του Συμβαλλόμενου Κράτους της συνήθους διαμονής του παιδιού.

2. Οι εν λόγω αρχές δύνανται να προβούν σε ανταλλαγή απόψεων.

3. Η αρχή που ανέλαβε την πρωτοβουλία για το αίτημα δύναται να ασκεί δικαιοδοσία στη θέση του Συμβαλλόμενου Κράτους της συνήθους διαμονής του παιδιού μόνο αν η τελευταία αρχή έχει αποδεχτεί το αίτημα.

Άρθρο 10

1. Χωρίς επηρεασμό των Άρθρων 5 μέχρι θ, οι αρχές Συμβαλλόμενου Κράτους που ασκούν δικαιοδοσία για να αποφασίσουν σχετικά με αίτηση διαζυγίου, ή νομικό χωρισμό των γονέων παιδιού κάτοικου συνήθως σε άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, ή για ακύρωση του γάμου τους, δύνανται αν το δίκαιο του Κράτους τους το προβλέπει, να λαμβάνουν μέτρα που απευθύνονται για την προστασία του προσώπου ή της περιουσίας του εν λόγω παιδιού αν

α. Κατά το χρόνο της έναρξης των διαδικασιών, ένας από τους γονείς του ή της συνήθως διαμένει στο Κράτος αυτό και ένας από αυτούς έχει γονική ευθύνει σε σχέση με το παιδί, και

β. η δικαιοδοσία των αρχών αυτών να λαμβάνουν τέτοια μέτρα έχει γίνει αποδεχτή από τους γονείς, όπως επίσης από οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο που έχει

γονική ευθύνη σε σχέση με το παιδί και είναι προς το καλύτερο συμφέρον του παιδιού.

2. Η δικαιοδοσία που προβλέπεται στην παράγραφο 1 προς λήψη μέτρων για την προστασία του παιδιού παύει μόλις η απόφαση που επιτρέπει ή απορρίπτει την αίτηση για διαζύγιο, νομικό χωρισμό ή ακύρωση του γάμου έχει γίνει τελική, ή οι διαδικασίες έχουν λήξει για άλλο λόγο.

Άρθρο 11

1. Σε όλες τις επείγουσες περιπτώσεις, οι αρχές οποιουδήποτε Συμβαλλόμενου Κράτους στο έδαφος του οποίου βρίσκεται το παιδί ή η περιουσία που ανήκει στο παιδί έχουν δικαιοδοσία να λαμβάνουν οποιαδήποτε αναγκαία μέτρα προστασίας.

2. Τα μέτρα που λαμβάνονται βάσει της προηγούμενης παραγράφου σε σχέση με παιδί συνήθως κάτοικο σε Συμβαλλόμενο Κράτος τερματίζονται μόλις οι αρχές οι οποίες έχουν δικαιοδοσία βάσει των Άρθρων 5 έως 10 έχουν λάβει τα μέτρα που απαιτούνται από την κατάσταση.

3. Τα μέτρα που λαμβάνονται βάσει της παραγράφου 1 σε σχέση με παιδί που είναι συνήθως κάτοικος σε μη Συμβαλλόμενο Κράτος τερματίζονται σε κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος μόλις τα μέτρα που απαιτούνται από την κατάσταση και λαμβάνονται από τις αρχές άλλου Κράτους αναγνωρίζονται στο αναφερόμενο Συμβαλλόμενο Κράτος.

Άρθρο 12

1. Τηρουμένου του Άρθρου 7, οι αρχές του Συμβαλλόμενου Κράτους στο έδαφος του οποίου βρίσκεται το παιδί ή η περιουσία που ανήκει στο παιδί έχουν δικαιοδοσία να λαμβάνουν μέτρα προσωρινού χαρακτήρα για την προστασία του προσώπου ή της περιουσίας του παιδιού τα οποία έχουν εδαφική ισχύ περιορισμένη στο αναφερόμενο Κράτος, εφόσον τα εν λόγω μέτρα δεν είναι ασυμβίβαστα με μέτρα που ήδη λαμβάνονται από αρχές οι οποίες έχουν δικαιοδοσία βάσει των Άρθρων 5 μέχρι 10.

2. Τα μέτρα που λαμβάνονται βάσει της προηγούμενης παραγράφου σε σχέση με παιδί συνήθως κάτοικο σε μη Συμβαλλόμενο Κράτος τερματίζονται μόλις οι αρχές οι οποίες έχουν δικαιοδοσία βάσει των Άρθρων 5 μέχρι 10 έχουν λάβει απόφαση αναφορικά με τα μέτρα προστασίας τα οποία δυνατό να απαιτούνται από την κατάσταση.

3. Τα μέτρα που λαμβάνονται βάσει της παραγράφου 1 σε σχέση με παιδί το οποίο είναι συνήθως κάτοικος σε μη Συμβαλλόμενο Κράτος τερματίζονται στο Συμβαλλόμενο Κράτος όπου τα μέτρα λήφθηκαν μόλις τα μέτρα που απαιτούνται από την κατάσταση και λαμβάνονται από τις αρχές άλλου Κράτους αναγνωρίζονται στο αναφερόμενο Συμβαλλόμενο Κράτος.

Άρθρο 13

1. Οι αρχές Συμβαλλόμενου Κράτους οι οποίες έχουν δικαιοδοσία βάσει των Άρθρων 5 μέχρι 10 να λαμβάνουν μέτρα για την προστασία του προσώπου ή της περιουσίας του παιδιού πρέπει να απέχουν από την εν λόγω άσκηση της δικαιοδοσίας αν κατά το χρόνο της έναρξης των διαδικασιών, αντίστοιχα μέτρα που έχουν ζητηθεί από τις αρχές άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους που έχουν δικαιοδοσία βάσει των Άρθρων 5 μέχρι 10 κατά το χρόνο του αιτήματος εξακολουθούν να είναι υπό εξέταση.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται αν οι αρχές ενώπιον των οποίων παρουσιάστηκε αρχικώς το αίτημα για μέτρα αποποιούνται δικαιοδοσίας.

Άρθρο 14

Τα μέτρα που λαμβάνονται με εφαρμογή των Άρθρων 5 μέχρι 10 παραμένουν σε ισχύ σύμφωνα με τους όρους τους, ακόμη και αν αλλαγή καταστάσεων έχει εξαλείψει τη βάση πάνω στην οποία βασίστηκε η δικαιοδοσία, για τόσο χρονικό διάστημα όσο οι αρχές που έχουν δικαιοδοσία βάσει της Σύμβασης δεν έχουν τροποποιήσει, αντικαταστήσει ή τερματίσει τα εν λόγω μέτρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III - ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ

Άρθρο 15

1. Οι αρχές των Συμβαλλομένων Κρατών ασκώντας τη δικαιοδοσία τους βάσει των διατάξεων του Κεφαλαίου II εφαρμόζουν το δίκο τους δίκαιο.

2. Παρόλα αυτά, εφόσον το απαιτεί η προστασία του προσώπου ή της περιουσίας του παιδιού, αυτές δύνανται εξαιρετικώς να εφαρμόζουν ή να λαμβάνουν υπόψη το δίκαιο άλλου Κράτους, με το οποίο η κατάσταση έχει ουσιαστική σχέση.

3. Αν η συνήθης διαμονή του παιδιού αλλάξει σε άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, το δίκαιο του άλλου αυτού Κράτους διέπει, από το χρόνο της αλλαγής, τους όρους εφαρμογής των μέτρων που λαμβάνονται στο Κράτος της προηγούμενης συνήθους διαμονής.

Άρθρο 16

1. Η απόδοση ή κατάργηση γονικής ευθύνης εκ νόμου, χωρίς την παρέμβαση δικαστικής ή διοικητικής αρχής, διέπεται από το δίκαιο του Κράτους της συνήθους διαμονής του παιδιού.

2. Η απόδοση ή κατάργηση γονικής ευθύνης με συμφωνία ή μονομερή πράξη, χωρίς παρέμβαση δικαστικής ή διοικητικής αρχής, διέπεται από το δίκαιο του Κράτους της συνήθους διαμονής του παιδιού κατά το χρόνο που η συμφωνία ή μονομερής πράξη αποκτά ισχύ.

3. Γονική ευθύνη η οποία υπάρχει βάσει του δικαίου του Κράτους της συνήθους διαμονής του παιδιού υφίσταται μετά την αλλαγή της συνήθους αυτής διαμονής σε άλλο Κράτος.

4. Αν η συνήθης διαμονή του παιδιού αλλάξει, η απόδοση γονικής ευθύνης εκ νόμου σε πρόσωπο το οποίο δεν έχει ακόμη τέτοια ευθύνη διέπεται από το δίκαιο του Κράτους της νέας συνήθους διαμονής.

Άρθρο 17

Η άσκηση γονικής ευθύνης διέπεται από το δίκαιο του Κράτους της συνήθους διαμονής του παιδιού. Αν αλλάξει η συνήθης διαμονή του παιδιού, διέπεται από το δίκαιο του Κράτους της νέας συνήθους διαμονής.

Άρθρο 18

Η γονική ευθύνη που αναφέρεται στο Άρθρο 16 δύναται να παύσει, ή οι όροι της άσκησης της να τροποποιηθούν, με μέτρα που λαμβάνονται βάσει της Σύμβασης αυτής.

Άρθρο 19

1. Η εγκυρότητα συναλλαγής που συνάπτεται μεταξύ τρίτου μέρους και άλλου προσώπου το οποίο θα ήταν εξουσιοδοτημένο να ενεργεί ως νομικός αντιπρόσωπος του παιδιού βάσει του δικαίου του Κράτους όπου η συναλλαγή συνάφθηκε δεν μπορεί να αμφισβητηθεί, και το τρίτο μέρος δεν μπορεί να καταστεί υπεύθυνο, με μόνο το λόγο ότι το άλλο πρόσωπο δεν είχε δικαίωμα να ενεργεί ως νομικός αντιπρόσωπος του παιδιού βάσει του δικαίου που ορίζεται από τις διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού, εκτός αν το τρίτο μέρος γνωρίζει ή όφειλε να γνωρίζει ότι η γονική ευθύνη διέπεται από το τελευταίο δίκαιο.

2. Η προηγούμενη παράγραφος εφαρμόζεται μόνο αν η συναλλαγή συνάφθηκε μεταξύ προσώπων που βρίσκονταν στο έδαφος του ίδιου Κράτους.

Άρθρο 20

Οι διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού εφαρμόζονται ακόμη και αν το δίκαιο που ορίζεται από αυτές είναι το δίκαιο μη Συμβαλλόμενου Κράτους.

Άρθρο 21

1. Στο Κεφάλαιο αυτό ο όρος "δίκαιο" σημαίνει το δίκαιο που ισχύει πέραν των νομικών κανόνων της επιλογής του Κράτους αυτού.

2. Παρόλα αυτά, αν το εφαρμοστέο δίκαιο σύμφωνα με το Άρθρο 16 είναι το δίκαιο μη Συμβαλλόμενου Κράτους και αν η επιλογή κανόνων δικαίου του Κράτους αυτού ορίζουν το δίκαιο άλλου μη Συμβαλλόμενου Κράτους το οποίο θα εφάρμοζε το δικό του δίκαιο, εφαρμόζεται το δίκαιο του τελευταίου Κράτους. Αν το άλλο αυτό μη Συμβαλλόμενο Κράτος δεν εφαρμόσει το δικό του δίκαιο, το εφαρμοστέο δίκαιο είναι αυτό που ορίζεται από το Άρθρο 16.

Άρθρο 22

Η εφαρμογή του δικαίου που ορίζεται από τις διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού μπορεί να απορριφθεί μόνο αν η εφαρμογή του θα ήταν φανερά αντίθετη στη δημόσια πολιτική, λαμβάνοντας υπόψη το καλύτερο συμφέρον του παιδιού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV - ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΒΟΛΗ**Άρθρο 23**

1. Τα μέτρα που λαμβάνονται από τις αρχές του Συμβαλλόμενου Κράτους θα αναγνωρίζονται εκ νόμου σε όλα τα άλλα Συμβαλλόμενα Κράτη.
2. Αναγνώριση δύναται παρ' όλα αυτά να απορριφθεί-
 - α. αν το μέτρο λήφθηκε από αρχή της οποίας η δικαιοδοσία δεν βασίστηκε σε ένα από τους λόγους που προβλέπονται στο Κεφάλαιο II,
 - β. αν το μέτρο λήφθηκε, εκτός σε επείγουσα περίπτωση, στα πλαίσια δικαστικής ή διοικητικής διαδικασίας, χωρίς να παρέχεται στο παιδί η ευκαιρία να ακουστεί, κατά παράβαση των θεμελιωδών αρχών της διαδικασίας του Κράτους που υποβάλλεται το αίτημα,
 - γ. με αίτημα οποιουδήποτε προσώπου που υποστήριζε ότι το μέτρο παραβιάζει την γονική ευθύνη του ή της, αν τέτοιο μέτρο λήφθηκε, εκτός σε επείγουσα περίπτωση, χωρίς να δοθεί στο εν λόγω πρόσωπο η ευκαιρία να ακουστεί,
 - δ. αν τέτοια αναγνώριση είναι φανερά αντίθετη στη δημόσια πολιτική του Κράτους που υποβάλλεται το αίτημα, λαμβάνοντας υπόψη το καλύτερο συμφέρον του παιδιού,
 - ε. αν το μέτρο είναι ασυμβίβαστο με πρόσφατο μέτρο που λήφθηκε σε μη Συμβαλλόμενο Κράτος της συνήθους διαμονής του παιδιού, όταν το τελευταίο αυτό μέτρο εκπληρώνει τις προϋποθέσεις για αναγνώριση στο Κράτος που υποβάλλεται το αίτημα,
 - στ. αν η διαδικασία που προβλέπεται στο Άρθρο 33 δεν έχει τηρηθεί.

Άρθρο 24

Χωρίς επηρεασμό του Άρθρου 23, παράγραφος 1, οποιοδήποτε ενδιαφερόμενο πρόσωπο δύναται να ζητήσει από τις αρμόδιες αρχές Συμβαλλόμενου Κράτους να αποφασίσουν για την αναγνώριση ή μη αναγνώριση μέτρου που λαμβάνεται σε άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος. Η διαδικασία διέπεται από το δίκαιο του Κράτους που υποβάλλεται το αίτημα.

Άρθρο 25

Η αρχή του Κράτους που υποβάλλεται το αίτημα δεσμεύεται από τις διαπιστώσεις

πραγματικού γεγονότος πάνω στο οποίο η αρχή του Κράτους όπου το μέτρο λήφθηκε βάσισε την δικαιοδοσία της.

Άρθρο 26

1. Αν μέτρα που λαμβάνονται σε ένα Συμβαλλόμενο Κράτος και είναι σε ισχύ εκεί απαιτούν επιβολή σε άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, αυτά με αίτημα από ενδιαφερόμενο κράτος θα δηλώνονται εκτελεστά ή εγγεγραμμένα, για το σκοπό επιβολής στο άλλο αυτό Κράτος, σύμφωνα με την διαδικασία που προβλέπεται στο δίκαιο του τελευταίου Κράτους.
2. Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος θα εφαρμόζει για σκοπούς εκτελεστότητας ή εγγραφής μια απλή και γρήγορη διαδικασία.
3. Η δήλωση εκτελεστότητας ή εγγραφής δύναται να απορριφθεί μόνο για ένα από τους λόγους που τίθενται στο Άρθρο 23, παράγραφος 2.

Άρθρο 27

Χωρίς επηρεασμό επανεξέτασης που θα ήταν αναγκαία για την εφαρμογή των προηγούμενων άρθρων, δεν θα υπάρχει επανεξέταση της ουσίας του μέτρου που λαμβάνεται.

Άρθρο 28

Μέτρα που λαμβάνονται σε ένα Συμβαλλόμενο Κράτος και δηλώνονται εκτελεστά, ή εγγεγραμμένα για το σκοπό επιβολής σε άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος θα είναι εκτελεστά στο τελευταίο Κράτος, ως αν είχαν ληφθεί από τις αρχές του Κράτους αυτού. Επιβολή λαμβάνει χώρα σύμφωνα με το δίκαιο του Κράτους που υποβάλλεται το αίτημα στο βαθμό που προβλέπεται από το εν λόγω δίκαιο λαμβάνοντας υπόψη το καλύτερο συμφέρον του παιδιού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V - ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 29

1. Συμβαλλόμενο Κράτος διορίζει Κεντρική Αρχή για την εκτέλεση των καθηκόντων που επιβάλλονται από τη Σύμβαση σε τέτοιες αρχές.
2. Ομοσπονδιακά Κράτη, Κράτη με περισσότερα από ένα σύστημα δίκαιου ή Κράτη που έχουν αυτόνομες εδαφικές περιφέρειες είναι ελεύθερα να διορίζουν περισσότερες από μία Κεντρική Αρχή και να διευκρινίζουν την εδαφική ή προσωπική έκταση των αρμόδιοτήτων τους. Όπου κράτος έχει διορίσει περισσότερες από μία Κεντρική Αρχή, θα διορίζει την Κεντρική Αρχή στην οποία οποιαδήποτε αλληλογραφία δύναται να απευθύνεται για διαβίβαση στην αρμόδια Κεντρική Αρχή εντός του Κράτους αυτού.

Άρθρο 30

1. Κεντρικές Αρχές συνεργάζονται η μια με την άλλη και προωθούν συνεργασία ανάμεσα στις αρμόδιες αρχές στα Κράτη τους προς επίτευξη των σκοπών της Σύμβασης.
2. Αυτές θα λαμβάνουν σε σχέση με την εφαρμογή της Σύμβασης, κατάλληλα μέτρα για να παρέχουν πληροφορίες όπως για τα δίκαια και τις υπηρεσίες που είναι διαθέσιμες στα κράτη τους σχετικά με την προστασία των παιδιών.

Άρθρο 31

Η Κεντρική Αρχή Συμβαλλόμενου Κράτους, είτε ευθέως ή μέσω δημοσίων αρχών ή άλλων σωμάτων, λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα για να -

- a. διευκολύνει την αλληλογραφία και να προσφέρει τη βοήθεια που προβλέπεται στα Άρθρα 8 και 9 και στο Κεφάλαιο αυτό,
- β. διευκολύνει, με διαμεσολάβηση, διαβούλευση ή παρόμοια μέσα, συμφωνημένες λύσεις για την προστασία του προσώπου ή της περιουσίας του παιδιού σε καταστάσεις στις οποίες εφαρμόζεται η Σύμβαση,
- γ. παρέχει, με αίτημα αρμόδιας αρχής άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους, βοήθεια προς ανεύρεση της διαμονής του παιδιού όταν φαίνεται ότι το παιδί δυνατόν να είναι παρόν και σε ανάγκη προστασίας εντός του εδάφους του Κράτους που υποβάλλεται το αίτημα.

Άρθρο 32

Με αίτημα που γίνεται με υποστηρικτικούς λόγους από την Κεντρική Αρχή ή άλλη αρμόδια αρχή οποιουδήποτε Συμβαλλόμενου Κράτους με το οποίο το παιδί έχει ουσιαστική σχέση, η Κεντρική Αρχή του Συμβαλλόμενου Κράτους στο οποίο το παιδί είναι συνήθως κάτοικος και παρόν εκεί, δύναται, ευθέως ή μέσω δημοσίων αρχών ή άλλων σωμάτων,

- a. να παρέχει έκθεση για την κατάσταση του παιδιού,
- β. να ζητήσει από την αρμόδια αρχή του Κράτους της να εξετάσει την ανάγκη να λάβει μέτρα για την προστασία του προσώπου ή της περιουσίας του παιδιού.

Άρθρο 33

1. Αν αρχή που έχει δικαιοδοσία βάσει των Άρθρων 5 μέχρι 10 σκοπεύει την τοποθέτηση του παιδιού σε ανάδοχη οικογένεια ή ιδρυματική φροντίδα, ή την παροχή φροντίδας από Kafala ή άλλο ανάλογο θεσμό, και αν η εν λόγω τοποθέτηση ή τέτοια παροχή φροντίδας πρόκειται να λάβει χώρα σε άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, αυτή πρώτα θα συζητά με την Κεντρική Αρχή ή άλλη αρμόδια αρχή του τελευταίου Κράτους. Προς το σκοπό αυτό το Κράτος θα διαβιβάζει έκθεση για το παιδί με τους λόγους της προτεινόμενης τοποθέτησης ή παροχής φροντίδας.

2. Η απόφαση για την τοποθέτηση ή παροχή φροντίδας δύναται να γίνεται στο αιτούν Κράτος μόνο αν η Κεντρική Αρχή ή άλλη αρμόδια αρχή του Κράτους που υποβάλλεται το αίτημα έχει συναινέσει στην τοποθέτηση ή παροχή φροντίδας, λαμβάνοντας υπόψη το καλύτερο συμφέρον του παιδιού.

Άρθρο 34

1. Όταν μέτρο προστασίας μελετάται, οι αρμόδιες αρχές βάσει της Σύμβασης, αν η κατάσταση του παιδιού αυτό απαιτεί, δύνανται να ζητούν από οποιαδήποτε αρχή άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους η οποία έχει πληροφορίες σχετικά με την προστασία του παιδιού να κοινοποιεί τις εν λόγω πληροφορίες.

2. Συμβαλλόμενο Κράτος δύναται να δηλώνει ότι αιτήματα βάσει της παραγράφου 1, κοινοποιούνται στις αρχές του μόνο μέσω της Κεντρικής Αρχής του.

Άρθρο 35

1. Οι αρμόδιες αρχές Συμβαλλόμενου Κράτους δύνανται να ζητούν από τις αρχές άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους να βοηθούν στην εκτέλεση μέτρων προστασίας που λαμβάνονται βάσει της Σύμβασης αυτής, κυρίως προς διασφάλιση της αποτελεσματικής άσκησης των δικαιωμάτων επικοινωνίας όπως επίσης του δικαιώματος να διατηρούν τακτικά απευθείας επαφές.

2. Οι αρχές Συμβαλλόμενου Κράτους στις οποίες το παιδί συνήθης δεν διαμένει δύνανται, με αίτημα γονέα που διαμένει στο Κράτος αυτό, ο οποίος αποβλέπει να αποκτήσει ή να διατηρήσει επικοινωνία με το παιδί, να συγκεντρώνουν πληροφορίες ή αποδείξεις και δύνανται να προβούν σε διαπίστωση για την καταλληλότητα του εν λόγω γονέα να έχει επικοινωνία για τους όρους δυνάμει των οποίων η επικοινωνία πρόκειται να ασκείται. Αρχή που ασκεί δικαιοδοσία βάσει των Άρθρων 5 μέχρι 10 για να κρίνει αίτηση που αφορά επικοινωνία με το παιδί, αποδέχεται και εξετάζει τις εν λόγω πληροφορίες, αποδείξεις και διαπιστώσεις πριν εκδώσει την απόφαση της.

3. Η Αρχή που έχει δικαιοδοσία βάσει των Άρθρων 5 μέχρι 10 να αποφασίζει επί της επικοινωνίας δύναται να αναβάλει διαδικασία ενώ εκκρεμεί η έκβαση αιτήματος που έγινε βάσει της παραγράφου 2, ιδίως, όταν εξετάζει αίτηση για να περιορίσει ή καταργήσει δικαιώματα επικοινωνίας που παραχωρούνται στο Κράτος της προηγούμενης συνήθους διαμονής του παιδιού.

4. Καμιά διάταξη που περιλαμβάνεται στο Άρθρο αυτό δεν εμποδίζει αρχή που έχει δικαιοδοσία βάσει των Άρθρων 5 μέχρι 10 από το να λάβει προσωρινά μέτρα ενώ εκκρεμεί η έκβαση του αιτήματος που έγινε βάσει της παραγράφου 2.

Άρθρο 36

Σε οποιαδήποτε περίπτωση όπου το παιδί εκτίθεται σε σοβαρό κίνδυνο, οι αρμόδιες αρχές του Συμβαλλόμενου Κράτους όπου μέτρα έχουν ληφθεί ή είναι υπό εξέταση για την προστασία του παιδιού, αν πληροφορηθούν ότι η διαμονή του παιδιού έχει αλλάξει, ή ότι το παιδί βρίσκεται σε άλλο Κράτος, θα πληροφορούν τις αρχές του άλλου Κράτους γύρω από τον προβλεπόμενο κίνδυνο και τα μέτρα που λαμβάνονται ή είναι υπό εξέταση.

Άρθρο 37

Αρχή δε ζητά ή διαβιβάζει οποιεσδήποτε πληροφορίες βάσει του Κεφαλαίου αυτού, αν κατά τη γνώμη της κάτι τέτοιο, είναι πιθανόν να θέσει το πρόσωπο ή την περιουσία του παιδιού σε κίνδυνο ή να δημιουργήσει σοβαρό φόβο στην ελευθερία ή ζωή μέλους της οικογένειας του παιδιού.

Άρθρο 38

1. Χωρίς επηρεασμό της πιθανότητας επιβολής εύλογων δαπανών για την παροχή υπηρεσιών, οι Κεντρικές Αρχές και άλλες δημόσιες αρχές Συμβαλλομένων Κρατών θα επωμίζονται τα δικά τους έξοδα σ' εφαρμογή των διατάξεων του Κεφαλαίου αυτού.

2. Οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Κράτος δύναται να συνάψει συμφωνίες με ένα ή περισσότερα Συμβαλλόμενα Κράτη αναφορικά με την κατανομή εξόδων.

Άρθρο 39

Οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Κράτος δύναται να συνάψει συμφωνίες με ένα ή περισσότερα Συμβαλλόμενα Κράτη με σκοπό τη βελτίωση της εφαρμογής του Κεφαλαίου αυτού στις αμοιβαίες σχέσεις τους. Τα Κράτη που έχουν συνάψει τέτοια συμφωνία θα στέλλουν αντίτυπο στον θεματοφύλακα της Σύμβασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI - ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 40

1. Οι Αρχές του Συμβαλλόμενου Κράτους της συνήθους διαμονής του παιδιού, ή του Συμβαλλόμενου Κράτους όπου μέτρο προστασίας έχει ληφθεί, δύνανται να παραδώσουν στο πρόσωπο που έχει γονική ευθύνη ή στο πρόσωπο το εμπεπιστευμένο με την προστασία του προσώπου ή της περιουσίας του παιδιού, με αίτημα του ή της, πιστοποιητικό που υποδεικνύει την ιδιότητα με την οποία το πρόσωπο αυτό είναι εξουσιοδοτημένο να ενεργεί και τις εξουσίες που χορηγούνται σ' αυτό ή αυτή.

2. Η ιδιότητα και οι εξουσίες που υποδεικνύονται στο πιστοποιητικό τεκμαίρονται ότι περιέρχονται στο πρόσωπο αυτό, εκτός αποδείξεως του αντιθέτου.

3. Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος διορίζει τις αρχές, που είναι αρμόδιες για τη σύνταξη του πιστοποιητικού.

Άρθρο 41

Προσωπικά στοιχεία που συγκεντρώνονται ή διαβιβάζονται δυνάμει της Σύμβασης χρησιμοποιούνται μόνο για τους σκοπούς για τους οποίους συγκεντρώθηκαν ή διαβιβάστηκαν.

Άρθρο 42

Οι αρχές στις οποίες διαβιβάζονται πληροφορίες εξασφαλίζουν την εμπιστευτικότητα τους, σύμφωνα με το δίκαιο του Κράτους τους.

Άρθρο 43

Όλα τα έγγραφα που αποστέλλονται ή παραδίδονται βάσει της Σύμβασης εξαιρούνται πιστοποίησης ή οποιουδήποτε ανάλογου τύπου.

Άρθρο 44

Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος δύναται να καθορίζει τις αρχές στις οποίες αιτήματα πρέπει να απευθύνονται βάσει των Άρθρων 8, 9 και 33.

Άρθρο 45

1. Οι καθορισμοί που αναφέρονται στα άρθρα 29 και 44 κοινοποιούνται στο Μόνιμο Γραφείο της Διάσκεψης της Χάγης για το Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο.
2. Η δήλωση που αναφέρεται στο άρθρο 34, παράγραφος 2 γίνεται στο θεματοφύλακα της Σύμβασης.

Άρθρο 46

Συμβαλλόμενο Κράτος στο οποίο εφαρμόζονται διαφορετικά συστήματα δικαίου ή σύνολα κανόνων δικαίου εφαρμόζονται για την προστασία του παιδιού και της περιουσίας του ή της δεν δεσμεύεται να εφαρμόζει τους κανόνες της Σύμβασης μόνο σε συγκρούσεις μεταξύ των εν λόγω διαφορετικών συστημάτων ή συνόλων κανόνων δικαίου.

Άρθρο 47

Αναφορικά με Κράτος στο οποίο εφαρμόζονται δύο ή περισσότερα συστήματα δικαίου ή συνόλου κανόνων δικαίου σε διαφορετικές εδαφικές περιφέρειες σε σχέση με οποιοδήποτε θέμα που προβλέπεται στη Σύμβαση αυτή -

1. οποιαδήποτε αναφορά σε συνήθη διαμονή στο Κράτος αυτό ερμηνεύεται ως αναφορά στη συνήθη διαμονή σε μια εδαφική περιφέρεια,
2. οποιαδήποτε αναφορά στην παρουσία του παιδιού στο Κράτος αυτό ερμηνεύεται ως αναφορά στην παρουσία σε μια εδαφική περιφέρεια,
3. οποιαδήποτε αναφορά στην τοποθεσία της περιουσίας του παιδιού στο Κράτος αυτό ερμηνεύεται ως αναφορά στην τοποθεσία της περιουσίας του παιδιού σε μια εδαφική περιφέρεια.
4. οποιαδήποτε αναφορά στο Κράτος του οποίου το παιδί είναι πολίτης ερμηνεύεται ως αναφορά στην εδαφική περιφέρεια που καθορίζεται από το δίκαιο του Κράτους αυτού ή στην απουσία σχετικών κανόνων, ως αναφορά στην εδαφική

περιφέρεια με την οποία το παιδί έχει στενότερη σχέση,

5. οποιαδήποτε αναφορά στο Κράτος του οποίου αρχές είναι κάτοχοι αίτησης διαζυγίου ή νομικού χωρισμού των γονέων του παιδιού, ή διακοπής του γάμου τους, ερμηνεύεται ως αναφορά στην εδαφική περιφέρεια της οποίας οι αρχές είναι κάτοχοι τέτοιας αίτησης,

6. οποιαδήποτε αναφορά στο Κράτος με το οποίο το παιδί έχει ουσιαστική σχέση ερμηνεύεται ως αναφορά στην εδαφική περιφέρεια με την οποία το παιδί έχει τέτοια σχέση,

7. οποιαδήποτε αναφορά στο Κράτος στο οποίο το παιδί έχει μετακινηθεί ή στο οποίο έχει παρακρατηθεί ερμηνεύεται ως αναφορά στη σχετική εδαφική περιφέρεια στην οποία το παιδί έχει μετακινηθεί ή στην οποία έχει παρακρατηθεί,

8. οποιαδήποτε αναφορά στα σώματα ή αρχές του Κράτους αυτού, εκτός των Κεντρικών Αρχών ερμηνεύεται ως αναφορά στις αρχές που εξουσιοδοτούνται να ενεργούν στη σχετική εδαφική περιφέρεια,

9. οποιαδήποτε αναφορά στο δίκαιο ή διαδικασία ή αρχή του Κράτους στο οποίο μέτρο έχει ληφθεί ερμηνεύεται ως αναφορά στο δίκαιο ή διαδικασία ή αρχή της εδαφικής περιφέρειας στην οποία τέτοιο μέτρο λήφθηκε,

10. οποιαδήποτε αναφορά στο δίκαιο ή διαδικασία ή αρχή του Κράτους που υποβάλλεται το αίτημα ερμηνεύεται ως αναφορά στο δίκαιο ή διαδικασία ή αρχή της εδαφικής περιφέρειας στην οποία επιδιώκεται αναγνώριση ή επιβολή.

Άρθρο 48

Για σκοπούς καθορισμού του εφαρμοστέου δικαίου βάσει του Κεφαλαίου III, σε σχέση με Κράτος το οποίο περιλαμβάνει δύο ή περισσότερες εδαφικές περιφέρειες οι οποίες κάθε μία έχει το δικό της σύστημα δικαίου ή σύνολο κανόνων δικαίου σχετικά με θέματα που διέπονται από τη Σύμβαση αυτή, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι κανόνες -

α. αν υπάρχουν κανόνες σε ισχύ στο εν λόγω Κράτος που καθορίζουν πτοιάς εδαφικής περιφέρειας το δίκαιο είναι εφαρμοστέο, εφαρμόζεται το δίκαιο της περιφέρειας αυτής,

β. στην απουσία τέτοιων κανόνων εφαρμόζεται το δίκαιο της σχετικής εδαφικής περιφέρειας όπως ορίζεται στο Άρθρο 47.

Άρθρο 49

Για σκοπούς καθορισμού του εφαρμοστέου δικαίου βάσει του Κεφαλαίου III, αναφορικά με Κράτος το οποίο έχει δύο ή περισσότερα συστήματα δικαίου ή συνόλων κανόνων δικαίου εφαρμοστέου σε διαφορετικές κατηγορίες προσώπων σε σχέση με θέματα που διέπονται από τη Σύμβαση αυτή, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι κανόνες -

α. αν υπάρχουν κανόνες σε ισχύ στο εν λόγω Κράτος που καθορίζουν ποιο ανάμεσα στα εν λόγω δίκαια εφαρμόζεται, εφαρμόζεται το δίκαιο αυτό,

β. στην απουσία τέτοιων κανόνων, εφαρμόζεται το δίκαιο του συστήματος ή το σύνολο κανόνων δικαίου με το οποίο το παιδί έχει τη στενότερη σχέση.

Άρθρο 50

Η Σύμβαση αυτή δεν επηρεάζει την εφαρμογή της Σύμβασης της 25ης Οκτωβρίου 1980 για τις Αστικές Πτυχές της Διεθνούς Απαγωγής Παιδιού, μεταξύ Μερών και στις δύο Συμβάσεις. Παρόλα αυτά, τίποτα δεν αποκλείει από το να επικαλούνται διατάξεις της παρούσας Σύμβασης για σκοπούς επίτευξης της επιστροφής παιδιού το οποίο έχει παράνομα μετακινηθεί ή παρακρατηθεί ή για σκοπούς διευθέτησης δικαιωμάτων επικοινωνίας.

Άρθρο 51

Στις σχέσεις μεταξύ των Συμβαλλομένων Κρατών η Σύμβαση αυτή αντικαθιστά την Σύμβαση της 5ης Οκτωβρίου 1961 που αφορά τις εξουσίες αρχών και το εφαρμοστέο δίκαιο σε σχέση με την προστασία των ανηλίκων και τη Σύμβαση που διέπει την κηδεμονία των ανηλίκων, που υπογράφηκε στη Χάγη 12 Ιουνίου 1902, χωρίς επηρεασμό στην αναγνώριση μέτρων που λαμβάνονται δυνάμει της Σύμβασης της 5ης Οκτωβρίου 1961 που αναφέρεται πιο πάνω.

Άρθρο 52

1. Η Σύμβαση αυτή δεν επηρεάζει οποιοδήποτε διεθνές κείμενο στο οποίο Συμβαλλόμενα Κράτη είναι Μέρη και το οποίο περιέχει διατάξεις για θέματα που διέπονται από τη Σύμβαση, εκτός αν αντίθετη δήλωση γίνεται από τα Κράτη Μέρη σε τέτοιο κείμενο.

2. Η Σύμβαση αυτή δεν επηρεάζει την πιθανότητα για ένα ή περισσότερα Συμβαλλόμενα Κράτη να συνάψουν συμφωνίες οι οποίες περιέχουν, σε σχέση με παιδιά συνήθως κατοίκους σε οποιοδήποτε από τα Κράτη Μέρη στις εν λόγω συμφωνίες, διατάξεις για θέματα που διέπονται από την Σύμβαση αυτή.

3. Συμφωνίες που συνάπτονται από ένα ή περισσότερα Συμβαλλόμενα Κράτη για θέματα εντός των πλαισίων της Σύμβασης δεν επηρεάζουν την εφαρμογή των διατάξεων της Σύμβασης αυτής, στη σχέση των Κρατών αυτών με άλλα Συμβαλλόμενα Κράτη.

4. Οι προηγούμενες παράγραφοι εφαρμόζονται επίσης σε ενιαία δίκαια που βασίζονται σε ιδιαίτερους δεσμούς τοπικής ή άλλης φύσεως μεταξύ των ενδιαφερομένων Κρατών.

Άρθρο 53

1. Η Σύμβαση εφαρμόζεται σε μέτρα μόνο αν αυτά λαμβάνονται σε Κράτος μετά που η Σύμβαση έχει τεθεί σε ισχύ για το εν λόγω Κράτος.

2. Η Σύμβαση εφαρμόζεται για την αναγνώριση και επιβολή μέτρων που λαμβάνονται μετά την έναρξη ισχύος της μεταξύ του Κράτους όπου τα μέτρα έχουν ληφθεί και του Κράτους που υποβάλλεται το αίτημα.

Άρθρο 54

1. Οποιαδήποτε αλληλογραφία που αποστέλλεται στην Κεντρική Αρχή ή άλλη αρχή Συμβαλλόμενου Κράτους θα είναι στην αρχική γλώσσα και θα συνοδεύεται με μετάφραση στην επίσημη γλώσσα ή σε μια από τις επίσημες γλώσσες του άλλου Κράτους ή, όπου αυτό δεν είναι εφικτό, μετάφραση στα Γαλλικά ή Αγγλικά.

2. Παρόλα αυτά, Συμβαλλόμενο Κράτος δύναται με επιφύλαξή του σύμφωνα με το άρθρο 60 να ενστεί στη χρήση είτε της Γαλλικής ή Αγγλικής αλλά όχι και στις δύο.

Άρθρο 55

1. Συμβαλλόμενο Κράτος δύναται, σύμφωνα με το Άρθρο 60,
 - a. να επιφυλάξει τη δικαιοδοσία των αρχών του να λάβουν μέτρα που προορίζονται για την προστασία της περιουσίας του παιδιού που κείται στο έδαφος του,
 - b. να επιφυλάξει το δικαίωμα να μην αναγνωρίζει οποιαδήποτε γονική ευθύνη ή μέτρο εφόσον είναι ασυμβίβαστο με οποιοδήποτε μέτρο που λαμβάνεται από τις αρχές του σε σχέση με την περιουσία αυτή.
2. Η επιφύλαξη δύναται να περιορίζεται σε κάποιες κατηγορίες περιουσίας.

Άρθρο 56

Ο Γενικός Γραμματέας της Διάσκεψης της Χάγης για το Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο συγκαλεί κατά τακτά διαστήματα Ειδική Επιτροπή για να αναθεωρεί την πρακτική λειτουργία της Σύμβασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII - ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 57

1. Η Σύμβαση είναι ανοικτή για υπογραφή από τα Κράτη τα οποία ήταν Μέλη της Διάσκεψης της Χάγης για το Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο κατά το χρόνο της δέκατης όγδοης Συνόδου της.
2. Η Σύμβαση επικυρώνεται, γίνεται αποδεχτή ή εγκρίνεται και τα επίσημα έγγραφα της επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης κατατίθενται στο Υπουργείο Εξωτερικών του Βασιλείου της Ολλανδίας, Θεματοφύλακα της Σύμβασης.

Άρθρο 58

1. Οποιοδήποτε άλλο Κράτος δύναται να προσχωρεί στη Σύμβαση μετά την έναρξη

ισχύος της σύμφωνα με το Άρθρο 61, παράγραφος 1.

2. Το έγγραφο προσχώρησης κατατίθεται στο θεματοφύλακα.
3. Τέτοια προσχώρηση έχει ισχύ μόνο όσον αφορά τις σχέσεις μεταξύ του Κράτους που προσχωρεί και εκείνων των Συμβαλλομένων Κρατών τα οποία δεν έχουν προβάλει ένσταση στην προσχώρηση του μέσα σε έξι μήνες μετά την παραλαβή γνωστοποίησης που αναφέρεται στην υποταράγραφο β του Άρθρου 63. Τέτοια ένσταση δύναται επίσης να εγείρεται από Κράτη κατά το χρόνο που αυτά επικυρώνουν, αποδέχονται ή εγκρίνουν τη Σύμβαση μετά από προσχώρηση. Οποιαδήποτε τέτοια ένσταση γνωστοποιείται στο θεματοφύλακα.

Άρθρο 59

1. Αν Κράτος έχει δύο ή περισσότερες εδαφικές περιφέρειες στις οποίες διαφορετικά συστήματα δικαίου είναι εφαρμοστέα σε σχέση με θέματα που προβλέπονται στη Σύμβαση αυτή, δύναται κατά το χρόνο της υπογραφής, επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης να δηλώνει ότι η Σύμβαση θα επεκτείνεται σε όλες τις εδαφικές περιφέρειες ή μόνο σε μία ή περισσότερες από αυτές και δύναται να τροποποιεί τη δήλωση αυτή με την υποβολή άλλης δήλωσης σε οποιοδήποτε χρόνο.
2. Οποιαδήποτε τέτοια δήλωση γνωστοποιείται στο θεματοφύλακα και διατυπώνει ρητά τις εδαφικές περιφέρειες στις οποίες εφαρμόζεται η Σύμβαση.
3. Αν Κράτος δεν προβαίνει σε δήλωση βάσει του Άρθρου αυτού, η Σύμβαση επεκτείνεται σε όλες τις εδαφικές περιφέρειες του Κράτους αυτού.

Άρθρο 60

1. Οποιοδήποτε Κράτος δύναται, όχι αργότερα από το χρόνο επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης ή κατά το χρόνο που κάνει τη δήλωση σύμφωνα με το Άρθρο 59, να προβεί στη μία ή και στις δύο επιφυλάξεις που προβλέπονται στα άρθρα 54, παράγραφος 2 και 55. Καμία άλλη επιφύλαξη δεν επιτρέπεται.
2. Οποιοδήποτε Κράτος δύναται σε οποιοδήποτε χρόνο να αποσύρει επιφύλαξη στην οποία έχει προβεί. Η απόσυρση γνωστοποιείται στο θεματοφύλακα.
3. Η επιφύλαξη παύει να έχει ισχύ την πρώτη μέρα του τρίτου ημερολογιακού μήνα μετά τη γνωστοποίηση που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο.

Άρθρο 61

1. Η Σύμβαση τίθεται σε ισχύ την πρώτη μέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη των τριών μηνών μετά την κατάθεση του τρίτου εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης που αναφέρεται στο Άρθρο 57.
2. Έπειτα η Σύμβαση τίθεται σε ισχύ -

α. για κάθε Κράτος που επικυρώνει, αποδέχεται ή εγκρίνει ακολούθως αυτή, την πρώτη μέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη των τριών μηνών μετά την κατάθεση του εγγράφου της επικύρωσης, αποδοχής, εγκρισης ή προσχώρησης,

β. για κάθε Κράτος που προσχωρεί, την πρώτη μέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη των τριών μηνών μετά τη λήξη της περιόδου των έξι μηνών που προβλέπεται στο Άρθρο 58 παράγραφος 3,

γ. για εδαφική περιφέρεια στην οποία η Σύμβαση έχει επεκταθεί σύμφωνα με το Άρθρο 59, την πρώτη μέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη των τριών μηνών μετά τη γνωστοποίηση που αναφέρεται στο Άρθρο αυτό.

Άρθρο 62

1. Κράτος Μέρος στη Σύμβαση δύναται να καταγγείλει αυτή με γνωστοποίηση γραπτώς απευθυνόμενη στο θεματοφύλακα. Η καταγγελία δύναται να περιοριστεί σε κάποιες εδαφικές περιφέρειες στις οποίες εφαρμόζεται η Σύμβαση.

2. Η καταγγελία αποκτά ισχύ την πρώτη μέρα του μήνα που ακολουθεί την λήξη των δώδεκα μηνών μετά που η γνωστοποίηση παραλαμβάνεται από το θεματοφύλακα. Όταν ορίζεται στη γνωστοποίηση μακρύτερη περίοδος για να αποκτήσει ισχύ η καταγγελία, η καταγγελία αποκτά ισχύ με τη λήξη της μακρύτερης αυτής περιόδου.

Άρθρο 63

Ο θεματοφύλακας γνωστοποιεί στα Κράτη Μέρη της Διάσκεψης της Χάγης για το ίδιωτικό Διεθνές Δίκαιο και τα Κράτη τα οποία έχουν προσχωρήσει σύμφωνα με το Άρθρο 58 τα ακόλουθα-

α. τις υπογραφές, επικυρώσεις, αποδοχές και εγκρίσεις που αναφέρονται στο Άρθρο 57,

β. τις προσχωρήσεις και τις ενστάσεις στις προσχωρήσεις που αναφέρονται στο Άρθρο 58,

γ. την ημερομηνία κατά την οποία η Σύμβαση τίθεται σε ισχύ σύμφωνα με το Άρθρο 61,

δ. τις δηλώσεις που αναφέρονται στα Άρθρα 34, παράγραφος 2 και 59,

ε. τις συμφωνίες που αναφέρονται στο Άρθρο 39,

στ. τις επιφυλάξεις που αναφέρονται στα Άρθρα 54, παράγραφος 2 και 55 και τις αποσύρσεις που αναφέρονται στο Άρθρο 60 παράγραφος 2,

ζ. τις καταγγελίες που αναφέρονται στο Άρθρο 62.

ΣΕ ΜΑΡΤΥΡΙΑ των πιο πάνω αυτοί οι υπογράφοντες, έχοντας δεόντως εξουσιοδοτηθεί για το σκοπό αυτό, έχουν υπογράψει την παρούσα Σύμβαση.

ΕΓΙΝΕ στη Χάγη, στις 19 Οκτωβρίου 1996, στην Αγγλική και Γαλλική γλώσσα, τα κείμενα των οποίων είναι εξίσου αυθεντικά, σε ένα μόνο αντίγραφο, το οποίο παραμένει κατατεθειμένο στα αρχεία της Κυβέρνησης του Βασιλείου της Ολλανδίας και πιστοποιημένο αντίγραφο του οποίου αποστέλλεται, μέσω της διπλωματικής οδού σε κάθε ένα από τα Κράτη Μέλη της Διάσκεψης της Χάγης στο Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο κατά την ημερομηνία της Δεκάτης Ογδόνης Συνόδου της.